

„Tento projekt bol realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.“

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE RUSKÁ VOLOVÁ

VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKÉ ÚČELY

Schvaľovacia doložka:

Označenie schvaľovacieho orgánu: Obecné zastupiteľstvo v Ruskej Volovej

Číslo uznesenia a dátum schválenia: *5/2008* *3.10.2008*

Číslo VZN obce, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN obce: *1/2008*

Oprávnená osoba: Eva Turbáková – starostka obce..... *Turbáková*

August 2008

Obstarávateľ : **Obec Ruská Volová**
Obecný úrad
067 72 Ruská Volová, číslo 89
Zastúpený : Eva Turbáková – starostka obce
IČO : 00 323 501

Spracovateľ : **Ing. arch. Ivan Vook AA**
Janouškova 20, 080 01 Prešov
Číslo osvedčenia : 0639 AA
IČO : 32 928 254

Riešiteľský kolektív

Hlavný riešiteľ : Ing. arch. Ivan Vook AA
Urbanizmus : Ing. arch. Vladimír Nedelko
: Ing. arch. Ivan Vook
: Akad. arch. Ing. arch. Jozef Zelem

Zodpovedný riešiteľ : Ing. Marek Glevaňák

OBSAH

textová časť

1. Úvod
2. Prírodné podmienky, pôdny fond, poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo
3. Navrhované zdôvodnenie urbanistického riešenia územného plánu
4. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely

tabuľková časť

- Tabuľka č.1: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde mimo zastavaného územia obce Ruská Volová
- Tabuľka č.2: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde v hraniciach zastavaného územia obce Ruská Volová
- Tabuľka č.3: Rekapitulácia záberu poľnohospodárskej pôdy v obci Ruská Volová

grafická časť

- Výkres č.7: Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely, M 1:5 000, obec Ruská Volová

1. ÚVOD

Obec Ruská Volová v súčasnosti nemá pre svoj ďalší rozvoj žiadnu záväznú územnoplánovacia dokumentáciu. Územný plán VÚC Prešovského kraja 2004 nerieši lokálny charakter územia, preto je potrebné vypracovať územný plán obce, aby bolo možné zahrnúť aj širšie vzťahy medzi jednotlivými katastrami. Tieto perspektívne zmeny však nemožno realizovať bez cieľavedomej pomoci štátu, ktorá by mala formou rozvojových programov v spolupráci so štrukturálnymi fondmi Európskej únie podnietiť iniciatívu domáceho obyvateľstva. Riešenie úlohy preto vyplýva z potreby vypracovať pre obec Ruská Volová dlhodobú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja.

Hlavným cieľom riešenia Územného plánu obce Ruská Volová je prehodnotenie súčasnej urbanistickej štruktúry obce, riešenie vhodného usporiadania funkčných plôch z pohľadu perspektívneho rozvoja sídla. Zámery je potrebné zosúladiť s územným systémom ekologickej stability.

V územnom pláne obce v súlade s Územným plánom VÚC Prešovského kraja 2004 je potrebné riešiť:

- funkčné a komunikačné väzby na základe jestvujúceho stavu a funkčné využitie pozemkov,
- plochy výstavby v priamej nadväznosti na zastavané územie obce,
- možnosti rozvoja obytnej zástavby a usmernenia výhľadových plôch určených pre funkciu bývania,
- stav a úroveň občianskej vybavenosti sídla a plochy pre občiansku vybavenosť a sociálnu infraštruktúru,
- rozvoj športových a rekreačných aktivít v lokalitách s možnosťou využitia prírodného potenciálu územia,
- požiadavky na dopravnú a technickú vybavenosť obce vyplývajúcu z nadradenej dokumentácie,
- dopravnú a technickú vybavenosť obce,
- podmienky pre zriadenie nových pracovných príležitostí výrobnéj zóny,
- plochy pre náhradnú výsadbu zelene v súlade s krajinnoekologickým plánom,
- opatrenia na zvýšenie ekologickej stability územia,
- opatrenia vplývajúce zo záujmov obrany štátu,
- opatrenia protipožiarnej ochrany a ochrany územia pred povodňami,
- vyhodnotenie použitia poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske využitie,
- regulačné prvky priestorového a funkčného využitia územia,
- plochy verejnoprospešných stavieb.

Základné východiskové podklady použité pri spracovaní poľnohospodárskej prílohy boli :

- hranica súčasne zastavaného územia k 1.1.1990 získaná z Katastrálneho úradu v Prešove,
- druhy pozemkov podľa stavu z Katastrálneho úradu v Prešove,
- bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ) z Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy, pracovisko Prešov
- komplexný urbanistický návrh

2. PRÍRODNÉ PODMIENKY, PÔDNY FOND, POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA A LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Predmetné územie je teda vymedzené katastrálnym územím obce Ruská Volová a z hľadiska širších vzťahov okolitými katastrálnymi územiami obcí Ulič, Brezovec, Ubľa a Klenová (všetky okres Snina). Pre riešené územie je významná poloha na hranici Národného parku Poloniny.

PRÍRODNÉ PODMIENKY

Katastrálne územie obce Ruská Volová je budované súvrstviami dukelskej jednotky vonkajšieho flyšového pásma (striedanie pieskovcov a ílovcov v rôznom pomere), ktoré majú v tejto časti Východných Karpát generálne SZ – JV priebeh. Južne od katastra Ruskej Volovej prebieha tektonická hranica medzi dukelskou a magurskou jednotkou (v údolí vodného toku Ublianka) a tektonická hranica má SZ – JV smer.

V rámci dukelskej jednotky v katastri obce Ruská Volová vystupujú v smere od juhu na sever najprv cergovské vrstvy flyšové (vápnitý drobnorytmický flyš - vápnité sivé, okrové ílovce, vložky hnedých ílovcov, vápnité laminované jemnozrnné pieskovce). V prostrednej časti katastra sa tiahne pruh menilitových vrstiev (čierne, hnedé nevápnité i vápnité ílovce, v ktorých sa vyskytujú drobné šošovkovité vrstvy rohovcov a prekremených ílovcov). Severnú časť katastra budujú po geologickej stránke cisnianske vrstvy: sú pieskovcovým flyšom, kde klastickú zložku tvoria droby a drobové pieskovce (60 – 600 cm). Hrúbka podmenilitových vrstiev dosahuje v dukelskej jednotke až 1000 m.

Jednotlivé flyšové súvrstvia sú vo väčšej alebo menšej miere pokryté kvartérnymi sedimentmi (najmä deluviálne a fluviálne sedimenty). Fluviálne sedimenty tvoria výplň údolnej nivy väčších vodných tokov (Volovský potok, Stavenec), predstavujú ich piesčité štrky, hlinité štrky, hliny a íly. Deluviálne sedimenty tvoria hrubšie výskyty na plochých svahoch a nezriedka predstavujú vhodné prostredie pre vznik svahových porúch. Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie prevažuje v celom katastri rajón flyšoidných hornín, v menšej miere rajón deluviálnych hornín.

V riešenom území a jeho širšom okolí je diagnostikované prevažne nízke radónové riziko, v malej miere sa vyskytujú územia so stredným radónovým rizikom.

Z hľadiska geomorfologického členenia vymedzené riešené územie k. ú. Ruská Volová patrí k Východným Karpatom, k subprovincii Vonkajšie Východné Karpaty: jeho severná časť do oblasti Poloniny, do celku Bukovské vrchy a podcelku Nastaz, južná časť do oblasti Nízkyh Beskýd, do geomorfologického celku Beskydské predhorie, do podcelku Ublianska pahorkatina.

V riešenom území prevládajú fluviálne a stráňové procesy, z ktorých dominuje výmoľová a plošná vodná erózia na poľnohospodárskej pôde. V značnej miere sa uplatňujú aj zosuvné procesy ako jeden z najdynamickejších prejavov svahovej modelácie. Fluviálne procesy sú za normálnych podmienok obmedzené len na korytá vodných tokov, počas mimoriadnych prívalových zrážok a povodní môžu výrazným spôsobom prispieť k zmenám reliéfu vo väčšom rozsahu, pričom sú často zasiahnuté aj doliny, ktoré nemajú pravidelne tečúci vodný tok.

Územie Ublianskej pahorkatiny v širšom okolí a prevažná časť riešeného územia s nižšou nadmorskou výškou katastra Ruská Volová možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do mierne teplej klimatickej oblasti reprezentovanej mierne teplým, vlhkým vrchovinovým okrskom M6. Vyššie položené polohy severnej časti katastra radíme do mierne teplého, veľmi vlhkého, vrchovinového okrsku M7.

Z hľadiska výskytu hmiel patrí predmetné katastrálne územie Ruská Volová do oblasti zníženého výskytu hmiel – podhorské až horské svahové polohy (s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 20 do 50 dní) a vrcholové polohy hornatín (Nastaz) do oblasti horských advektívnych hmiel (s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 70 do 300 dní).

Vo vymedzenom riešenom území prevláda severozápadné prúdenie vzduchu, pričom jeho prúdenie v prízemnej vrstve výrazne ovplyvňuje orientácia jednotlivých údolí.

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík patrí riešené územie katastra Ruská Volová k úmoriu Čierneho mora, do povodia rieky Bodrog. Hydrologickú os tohto územia tvoria vodné toky Volovský potok a s ľavostranným prítokom Stavenec, ktoré majú sútok v zastavanom území obce Ruská Volová a mimo katastra sa Volovský potok vlieva do Ublianky, ktorá tvorí pravostranný prítok vodného toku Už (Uh) na území Ukrajiny a odvodňujúci prakticky celú plochu širšie dotknutého územia. Z hľadiska charakteru prameniska ide o typ pramenné pero pahorkatinné, pričom dva najväčšie vodné toky sa zlievajú priamo v strede zastavaného územia obce, čo môže pri istých typoch zrážok predstavovať riziko pre zastavané územie (vznik zátopovej vlny).

Z hľadiska hydrogeologických pomerov najvýznamnejšie hydrogeologické kolektory v širšie riešenom území sú pieskovce a ílovce s miernou prietoknosťou a hydrogeologickou produktivitou ($T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) nachádzajúce sa predovšetkým v hrebeni Nastazu a ílovce s nízkou prietoknosťou a hydrogeologickou produktivitou ($T < 1.10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) nachádzajúce sa v priestore Ublianskej pahorkatiny.

Hydrogeologický komplex paleogénnych flyšových hornín budujú sedimenty paleogénu, ktoré majú prevažne puklinovú priepustnosť. Tvoria ich horniny, v ktorých sa pravidelne striedajú ílovce, pieskovce a len v menšej miere sú zastúpené zlepené, rohovce.

Z hľadiska výskytu a cirkulácie podzemnej vody sú to veľmi rôznorodé horniny.

POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA

Celková výmera obce Ruská Volová je 1307 ha. Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry majú najvyššie zastúpenie lesné pozemky – 760 ha, čo predstavuje 58 % lesnatosť územia. Z poľnohospodárskej pôdy najviac zaberajú trvalé trávne porasty 409 ha (31 %). Orná pôda zaberá iba 66 ha (5 %) a záhrady a ovocné sady majú minimálny podiel 1 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

V katastrálnom území obce Ruská Volová sú podľa evidencie nehnuteľnosti nasledujúcim podielom zastúpené jednotlivé druhy pozemkov:

druh pozemku	plocha v ha	plocha v %
orná pôda	66	5,0
trvalé trávne porasty	409	31,3
záhrady	14	1,1
ovocné sady	0	0,0
lesné pozemky	760	58,1
vodné plochy	12	0,9
zastavané plochy a nádvorcia	17	1,3
ostatné plochy	27	2,1
celkom	1307	100,0

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, Obce Prešovského kraja 2002

Charakteristika základných pôdných predstaviteľov v riešenom území vyplýva z kategorizácie pôd podľa kódovania bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek.

V katastrálnom území obce na riešených záberoch poľnohospodárskej pôdy sa nachádzajú tieto hlavné pôdne jednotky:

84, KMg, kambizeme pseudoglejové na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),

78, KM, kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),

02, FMm^c, fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké.

Poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny (osobitne chránená podľa zákona SNR č. 220/2004 Z.z..) sa v katastrálnom území Ruská Volová nevyskytuje.

V nasledujúcej tabuľke sú vyhodnotené vybrané ukazovatele kvantitatívnych a kvalitatívnych vlastností pôdy na lokalitách riešených záberov pôdy v katastrálnom území obce Ruská Volová:

kód	skup. kvality	TPK	skeletovitosť	hĺbka	expozícia	sklonitosť	p. typ	p. druh	erózia
0600893	9	N	premenlivá	premenlivá	J, V a Z	nad 25°	zráz	ťažká	extrémna
0678462	8	T3	stredná-silná	do 30cm	J, V a Z	7-12°	KM	stredne ťažká	silná
0678463	8	T3	stredná-silná	do 30cm	J, V a Z	7-12°	KM	ťažká	silná
0684873	9	T3	bez-slabá	premenlivá	J, V a Z	17-25°	KMg	ťažká	extrémna
0684883	9	T3	stredná-silná	premenlivá	J, V a Z	17-25°	KMg	ťažká	extrémna

POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

Poľnohospodárska činnosť je zameraná na v rastlinnej výrobe na výrobu krmovín. V obci v minulosti na pôde hospodáril Štátny majetok Ubl'a. Dnes poľnohospodársky pôdny fond pozostávajúci z 66 ha ornej pôdy a 409 ha lúk a pasienkov obhospodarováva AGRIFOP a.s. Stakčín. V riešenom území sa nenachádzajú žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromelióracie, š.p. Bratislava. Jestvujúca poľnohospodárska pôda dáva všetky vhodné predpoklady pre rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby pri zabránení nežiaducich javov biodiverzity. V obci sa nenachádza poľnohospodársky dvor. Je predpoklad, že poľnohospodárska činnosť v obci bude zameraná na rastlinnú prvovýrobu a výrobu krmovín.

Rozvoj poľnohospodárskej výroby je podmienený podnikateľskými zámermi AGRIFOP a.s. Stakčín. Využitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu je podmienené zámermi jej vlastníkov.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Lesné porasty na území katastra obce Ruská Volová tvoria časť Lesného hospodárskeho celku Ulič. V obci je evidovaných cca 760 ha lesa v lesnom pôdnom fonde, čo tvorí 58 % z celkovej plochy katastrálneho územia obce, ktorých vlastníckmi sú Urbárska spoločnosť – pozemkové spoločenstvo Ruská Volová a Lesy Slovenskej republiky. V lesoch hospodári Lesopoľnohospodársky majetok Ulič. Drevná hmota je spracovávaná na pilách nachádzajúcich sa mimo územia obce. Lesný hospodársky plán pre lesný hospodársky celok je platný na roky 2001–2010.

Riešenie územného plánu obce rešpektuje ustanovenia zákona číslo 326/2005 Z.z. o lesoch a okrem využívania lesných ciest pre turistické a cykloturistické chodníky, nezasahuje do územia lesov a na plochách lesov nerieši žiadnu funkčnú zmenu a považuje pre súčasné a budúce hospodárenie na lesnom pôdnom fonde predpisy lesného hospodárskeho plánu za záväzné.

3. NAVRHOVANÉ ZDŮVODNENIE URBANISTICKÉHO RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

Územný plán obce Ruská Volová rešpektuje súčasný stav funkčného využitia a priestorového usporiadania územia obce a v súlade so schváleným Zadaním pre spracovanie návrhu územný plán obce rieši rozvoj jednotlivých funkcií nasledovne:

Obytné územie:

Územný rozvoj obce je z hľadiska priestorového usporiadania možné riešiť v týchto základných smeroch:

- doplnenie prelúk v zastavanom území obce,
- prestavba a rekonštrukcia staršieho bytového fondu v obci,
- usmerňuje novú výstavbu rodinných domov a jestvujúcu zástavbu obce,
- z dôvodu ochrany poľnohospodárskej pôdy rieši územný plán nové vhodné plochy na bývanie vo väzbe na súčasné zastavané územie s dobrými väzbami na centrum obce.

Bytová výstavba je riešená ako kontinuálny systém dotvárania jestvujúcich obytných zón v dotváraní jestvujúcich štruktúr a spôsobu zástavby, formou individuálneho bývania v rodinných domoch. V obci je pre umiestnenie rodinných domov potenciál na navrhovaných plochách pre výstavbu, ako aj v priestore prielúk v sídle. Územný plán obce pre bilančné obdobie do roku 2025 rieši nové lokality obytnej zástavby v hraniciach zastavaného územia v lokalitách 6-20.

Občianska vybavenosť:

Zárodkom budúceho areálu športov sú plochy pri potoku Stavenec severovýchodne od zastavanej časti obce pre pokrytie čo najväčšieho spektra športových aktivít v rozsahu prislúchajúcom počtu obyvateľov obce, ale aj pre návštevníkov rekreačného priestoru Pasučky, kde územný plán obce rieši vybudovanie viacúčelovej vodnej plochy, rybníka so športovo – rekreačnou funkciou.

Z hľadiska verejnej zelene rieši územný plán realizáciu obecného parku pri budovách kultúrneho domu a obecného úradu. Ďalšie plochy je potrebné predovšetkým zriadiť v centrálnej časti obce a pri kostole.

Pri významných objektoch občianskej vybavenosti navrhuje územný plán nové parkovacie stojiská.

V oblasti rekreácie:

Územný plán obce rieši severovýchodne od zastavanej časti obce rekreačné stredisko Pasučky. V ňom rieši v lokalite Pasučky vybudovanie viacúčelovej vodnej plochy, rybníka so športovo – rekreačnou funkciou pri potoku Stavenec, umiestnenie autokempingu so zariadením ubytovacej, stravovacej a sociálnej základne služieb, kde zároveň rieši plochy pre pokrytie čo najväčšieho spektra športových aktivít v rozsahu prislúchajúcom počtu obyvateľov obce, ale aj pre návštevníkov rekreačného priestoru.

Výroba:

Územný plán v riešení rozširuje plochy poľnohospodárskej výroby.

4. VÝHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÓDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Tabuľka č.1: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesnej pôde mimo zastavaného územia obce Ruská Volová

Funkčné využitie	Číslo lokality	Katastrálne územie	Výmera lokality		Predpokladaná výmera lesnej pôdy	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Vlastník/užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia		Iná informácia
			spolu v ha	spolu v ha		spolu v ha	Odv.skup./BPEJ	z toho výmera v ha		(závlaha, odvodnenie)		
Plocha cestovného ruchu a rekreácie	1	Ruská Volová	1,79	-	-	0,22	9/0684873	0,09	Súkr.	-	-	-
							8/0678462	0,04				
							9/0684883	0,09				
Plocha poľnohospodárskej výroby	2	Ruská Volová	0,05	-	-	0,05	5/0602015	0,05	Súkr.	-	-	-
Plocha občianskej vybavenosti	3	Ruská Volová	0,27	-	-	0,27	8/0678463	0,27	Súkr.	-	-	-
							8/0678462	0,81				
Vodné toky a plochy	4	Ruská Volová	0,86	-	-	0,86	9/0684873	0,05	Súkr.	-	-	-
							9/0684873	0,03				
Plocha technickej vybavenosti	5	Ruská Volová	0,05	-	-	0,05	9/0684873	0,03	Súkr.	-	-	-
							5/0602015	0,02				

Tabuľka č.3: Rekapitulácia záberu poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy v obci Ruská Volová

Záber poľnohospodárskej a lesnej pôdy v ha	Celkový záber	Poľnohospodárska pôda	Lesná pôda	Ostatná nepoľnohospodárska pôda	Chránená pôda	Odvodnenie
Mimo hranice zastavaného územia	3,02	1,45	-	1,57	-	-
V hraniciach zastavaného územia	2,77	-	-	1,57	-	-
Spolu	5,79	1,45	-	1,57	-	-